

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради

Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

27.03.2025, протокол № 3

Голова Вченої ради,

Наталія ВІННІКОВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Дошкільна освіта»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань: А Освіта
Спеціальність: А2 Дошкільна освіта
Кваліфікація: доктор філософії у галузі А Освіта за спеціальністю А2
Дошкільна освіта

Введено в дію з 2025 – 2026 н. р.
(наказ від 27.03.2025 № 195)

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради

Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

27.03.2025, протокол № 3

Голова Вченої ради,

Наталія ВІННІКОВА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Дошкільна освіта»

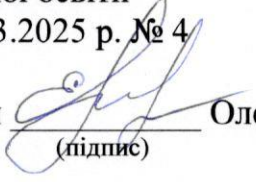
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 012 Дошкільна освіта
Кваліфікація: доктор філософії у галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю
012 Дошкільна освіта

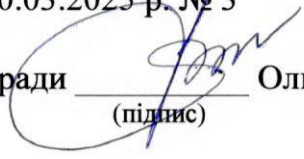
Введено в дію з 2025 – 2026 н. р.
(наказ від 27.03.2025 № 195)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

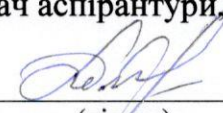
Кафедра дошкільної освіти
Протокол від 14.03.2025 р. № 4

Завідувач кафедри Олена Половіна
(підпис)

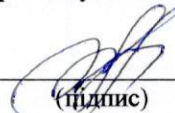
Вчена рада Факультету педагогічної освіти
Протокол від 20.03.2025 р. № 3

Голова Вченої ради Ольга Котенко
(підпис)

Завідувач аспірантури, докторантури

 Ілона ТРИГУБ
(підпис)
25.03.2025

Проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності

 Наталія ВІННІКОВА
(підпис)
25.03.2025

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта» для підготовки доктора філософії у галузі А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта створена для продовження реалізації освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта» у галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта у відповідності до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 1021) та наказу Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021» від 19.11.2024 № 1625, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.12.2024 за № 1833/43178, та на виконання рішення Вченої ради Київського столичного університету імені Бориса Грінченка від 27.02.2025, протокол № 2.

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (у редакції Постанови Кабінету міністрів України від 19.05.2023 р. № 502) та Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 № 647.

Розроблено проєктною групою у складі:

Керівник проєктної групи:

Беленька Ганна Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи Педагогічного інституту (керівник проєктної групи).

Члени проєктної групи:

Гавриш Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту;

Біла Ірина Миколаївна, доктор психологічних наук, професор, провідний науковий фахівець кафедри загальної педагогіки та психології Педагогічного інституту;

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту;

Голота Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та психології Педагогічного інституту.

Зовнішні рецензенти:

Танько Тетяна Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Смолюк Іван Олександрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

Переглянуто робочою групою у складі:

Керівник робочої групи:

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти (гарант освітньо-наукової програми);

Члени робочої групи:

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти;

Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти;

Новоселецька Ірина Едуардівна, випускниця ОНП «Дошкільна освіта», період навчання з 01.09.2016 по 31.08.2020; доктор філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, старший викладач кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти;

Науменко Марина Сергіївна, здобувач ОНП «Дошкільна освіта», 2023 р. вступу; викладач кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти.

Зовнішні рецензенти:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки, психології та фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Курінна Світлана Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Відгуки представників професійних асоціацій / роботодавців:

Рейпольська Ольга Дмитрівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії дошкільної освіти і виховання, керівник Центру раннього розвитку та дошкільної освіти Інституту проблем виховання НАПН України;

Цвєткова Ганна Георгіївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Освітньо-наукова програма запроваджена з 2025-2026 н.р.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОНП	Березень 2025 р.		
Підпис			
ПІБ гаранта ОНП	Пономаренко Т.О.		

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

ОБГРУНТУВАННЯ

Внесення змін до освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта» (спеціальність 012 Дошкільна освіта) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженої рішенням Вченої ради Університету від 28.04.2016, протокол № 4 (наказ від 29.04.2016 № 232) зі змінами від 24.09.2020 протокол № 8 (наказ від 24.09.2020 № 539), нова редакція від 31.08.2022, протокол № 8 (наказ від 31.08.2022, № 398), зумовлені чинниками, які виявилися у процесі реалізації освітньо-наукової програми (навчального плану, розробки робочих програм навчальних дисциплін, проведення практичної підготовки) протягом 2022-2025 років.

Під час реалізації освітньо-наукової програми, у ході проведених опитувань, очних і дистанційних зустрічей тощо робоча група отримала відгуки від здобувачів вищої освіти, академічної спільноти, роботодавців з пропозиціями внести окремі зміни до чинної ОНП з метою її удосконалення. Відтак, провівши консультації, робочі наради, засідання, врахувавши відгуки стейкхолдерів, зміни в нормативній документації, зроблено:

- уточнення загальної інформації про освітньо-наукову програму, зокрема назви Університету і його підрозділів у зв'язку із реорганізацією та змінами у структурі закладу; шифру / коду і найменувань галузі знань / спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 1021);

- уточнення назв окремих освітніх компонентів та оптимізація їх змісту відповідно до сучасного стану галузі і спеціальності (у блоці обов'язкових компонентів назву дисципліни «Наукова комунікація іноземною мовою» замінено на «Наукова комунікація» і виокремлено модулі «Наукова комунікація українською мовою» та «Наукова комунікація іноземною мовою» з метою удосконалення уміння здобувачів презентувати, обговорювати, оприлюднювати результати їхніх досліджень українською та іноземною мовами);

- перерозподіл кредитів у межах навчальних семестрів задля оптимізації виконання здобувачами освітньої та наукової складових ОНП з метою дотримання термінів атестації відповідно до вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 № 502).

Відповідно було внесено уточнення в такі розділи освітньо-наукової програми та її сегменти:

I. 1.1. Загальна інформація.

II. 2.1. Перелік компонентів ОНП.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми.

Цілі, програмні компетентності та програмні результати навчання не змінювалися.

I. Профіль освітньо-наукової програми **«Дошкільна освіта»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка Факультет педагогічної освіти
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	А Освіта за спеціальністю
Спеціальність	A2 Дошкільна освіта
Освітньо-наукова програма	Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»
Кваліфікація	Доктор філософії з дошкільної освіти
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – А Освіта Спеціальність – А2 Дошкільна освіта
Форми здобуття вищої освіти	Інституційна (очна (денна), заочна)
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії – 60 кредитів ЄКТС. Загальний термін навчання – 4 роки
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Особи, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, складають додатковий вступний комплексний екзаме́н із дитячої психології, дошкільної педагогіки і фахових методик.
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти, Україна. Сертифікат про акредитацію освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, третій (освітньо-науковий) рівень Сертифікат: № 7229 від 27.03.2024. Строк дії – до 01.07.2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://kubg.edu.ua
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечити сучасну освітньо-наукову підготовку дослідників з галузі знань А Освіта за спеціальністю А2 Дошкільна освіта із глибинним науковим, аналітичним, дослідницьким, організаторським потенціалом задля успішної професійної самореалізації та здійснення наукових проєктів відповідно до місії Київського університету імені Бориса Грінченка – «Служити людині, громаді, суспільству».	

3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Опис предметної області	<i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> проблеми, явища та процеси в дошкільній освіті. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми з дошкільної освіти у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для сфери дошкільної освіти. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові концепції теорії дошкільної освіти, педагогіки і психології. <i>Методи, методики та технології:</i> методи прогнозування (форсайт), індивідуалізації викладання та навчання, інтегрованого навчання, ІТ-технології, особистісно-орієнтовані технології, технології відкритого навчання, технологія співробітництва, тренінгові технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивного навчання, інформаційні системи та мультимедійне обладнання.
Структура освітньо-наукової програми	Співвідношення обсягів обов'язкової та вибіркової складових ОНП: Обов'язкова частина (42 кредити ECTS, 70%): дисципліни, спрямовані на формування загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей – 30 кредитів; практики (науково-викладацька, дослідницька) – 12 кредитів. Вибіркова частина – 18 кредитів, 30%: вільний вибір освітніх компонентів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах, закладах вищої освіти та інших установах та організаціях, що здійснюють дослідження та/або підготовку фахівців у сфері дошкільної освіти.
Академічні права	Здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах: студентоцентрованого, особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного, системно-інтегративного підходів, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарських, практичних занять. Передбачені самостійна робота (виконання індивідуальних завдань з використанням друкованих та електронних джерел); консультації з викладачами; електронне навчання за окремими освітніми компонентами, проходження практик. Викладання здійснюється із застосуванням інноваційних, інтерактивних та інформаційних технологій на платформі дистанційного навчання «Moodle» у цифровому університетському кампусі, організації комунікації на платформі Google Meet, ZOOM тощо. Використання елементів неформальної освіти під час вивчення окремих модулів дисциплін на освітніх онлайн-платформах та під час участі в наукових конференціях, конгресах, вебінарах, майстер-класах тощо. Освітньо-науковою програмою передбачені освітні компоненти спрямовані на науково-дослідницьку підготовку майбутніх докторів

	філософії, зокрема з орієнтацією на тематику досліджень аспірантів та врахування їх наукових інтересів.
Оцінювання	Підготовка здобувачів передбачає оцінювання за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного, підсумкового (семестрового) контролю. Проміжний контроль (усне опитування, есе, письмовий експрес-контроль/комп'ютерне тестування тощо), модульний контроль, підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій, комбінованій формах, захист звітів з практики).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність працювати в міжнародному контексті.
	ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері дошкільної освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
	СК 2. Здатність застосовувати у сфері дошкільної освіти сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, 6 спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.
	СК 3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в галузі дошкільної освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.
	СК 4. Здатність до розв'язання комплексних проблем під час проведення дослідницько-інноваційної діяльності з дітьми дошкільного віку та студентами.
	СК 5. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
	СК 6. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, продукувати нові ідеї у сфері дошкільної освіти та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності.
	СК 7. Здатність презентувати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами.
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
ПРН 1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з дошкільної освіти і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	

ПРН 2. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень з дошкільної освіти і статистичного аналізу даних, наявні літературні дані.

ПРН 3. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з дошкільної освіти та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, та дотриманням норм академічної і професійної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ПРН 4. Розуміти загальні принципи та методи педагогічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері дошкільної освіти та у викладацькій практиці.

ПРН 5. Здійснювати прогноз розвитку дошкільної освіти в Україні та за її межами на основі аналізу сучасного стану та трансформаційних змін.

ПРН 6. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

ПРН 7. Розробляти та досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або 7 створення інноваційних продуктів у сфері дошкільної освіти й з дотичних міждисциплінарних напрямів.

ПРН 8. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері дошкільної освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 9. Ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити існуюче та отримати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати наукові та прикладні проблеми дошкільної освіти з урахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

ПРН 10. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми дошкільної освіти українською та іноземними мовами, застосовувати сучасні інформаційні технології в науковій діяльності.

ПРН 11. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері підготовки фахівців з дошкільної освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-наукової програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти. До викладання окремих дисциплін залучений професорсько-викладацький склад кафедри філософії та релігієзнавства Факультету суспільно-гуманітарних наук, кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин, кафедри комп'ютерних наук Факультету інформаційних технологій та математики, кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва, кафедри лінгвістики та перекладу Факультету романо-германської філології, кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти, кафедри психології особистості та соціальних практик Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти відповідно до компетенцій та досвіду науково-педагогічних працівників. Наукова спрямованість освітньо-наукової програми передбачає широку участь фахівців, які відповідають напрямку програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.
----------------------	--

Матеріально-технічне забезпечення	Освітній процес здійснюється в аудиторіях загального та спеціального призначення. Приміщення оснащені стаціонарною звуко- та відеозаписуючою апаратурою, SMART-технологіями, комплексом мультимедійної апаратури, проєктувальними пристроями. В Університеті наявна достатня кількість спеціалізованих комп'ютерних класів, які оснащені комп'ютерами із відповідним програмним забезпеченням, комплексами мультимедійної апаратури, наочними та методичними матеріалами. Усі робочі місця в комп'ютерних класах під'єднано до мережі Internet. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають вимогам доступності, санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, їдальня, буфети, актові та спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт, басейн.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	– офіційний вебсайт Київського університету імені Бориса Грінченка https://kubg.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти та нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності; – Цифровий кампус https://digita1.kubg.edu.ua/, що містить інформацію про всі сервіси цифрової освіти, цифрову науку із доступом до різних платформ; цифрове управління нормативними базами, реєстрами, документообігом; імідж та лідерство; цифровий простір із особистими кабінетами і корпоративною поштою; інфраструктуру університету; – система електронного навчання Університету (Moodle); – сервіси для організації онлайн-занять: Google Meet (корпоративний), Google Chat, Google Hangouts, Google Classroom; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; – бібліотека, читальні зали; – електронна бібліотека, репозиторій http://elibrary.kubg.edu.ua/; – доступ до електронних наукових баз Scopus, Web of Science, EBSCO та ін.; – навчальні і робочі навчальні плани; – графік освітнього процесу; – робочі програми навчальних дисциплін та практик.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	–
Міжнародна кредитна мобільність	На основі укладених договорів, які передбачають академічну мобільність із закордонними університетами-партнерами та у рамках програми ЄС Еразмус+ тощо.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Освітньо-науковий процес здійснюється українською мовою. Іноземці, які володіють українською мовою не нижче рівня C2, можуть навчатися за цією освітньо-науковою програмою.

II. Перелік компонентів освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код освітнього компонента	Код (№ з/п) навчальної дисципліни, практики	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти (ОК) освітньо-наукової програми				
ОК 1	ОД.01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		<i>Філософія науки</i>	2	
		<i>Загальнонаукова методологія</i>	1	
		<i>Наукова етика</i>	1	
ОК 2	ОД.02	Стратегії наукових досліджень	6	залік
		<i>Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності</i>	1	
		<i>Інтернаціоналізація науки</i>	3	
		<i>ІКТ в сучасних наукових дослідженнях</i>	2	
ОК 3	ОД.03	Наукова комунікація	8	екзамен
		<i>Наукова комунікація українською мовою</i>	1	
		<i>Наукова комунікація іноземною мовою</i>	7	
ОК 4	ОД.04	Педагогіка і психологія вищої школи	4	екзамен
		<i>Педагогіка вищої школи</i>	1	
		<i>Психологія вищої школи</i>	1	
		<i>Технології викладання у вищій школі</i>	2	
ОК 5	ОД.05	Розвиток наукової галузі	4	екзамен
		<i>Методологія психолого-педагогічних досліджень у галузі дошкільної освіти</i>	2	
		<i>Сучасні проблеми дошкільної освіти в контексті компаративістських досліджень</i>	2	
ОК 6	ОД.06	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4	залік
		<i>Джерелознавча база дослідження</i>	2	
		<i>Робота з науковими текстами</i>	2	
ОК 7	ОП.01	Науково-викладацька практика	6	залік
ОК 8	ОП.02	Дослідницька практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			42	
Вибіркові компоненти (ВК)* освітньо-наукової програми (додаток 1)				
ВК 1	ВД.01	Технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини	4	залік
		Становлення особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах		
		Гендерна соціалізація дитини дошкільного віку		
ВК 2	ВД.02	Інновації у галузі дошкільної освіти	4	залік
		Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку		
		Дослідницько-експериментальна робота в дошкільних закладах освіти		

ВК 3	ВД.03	Дитина і родина в сучасному стратифікованому суспільстві	6	залік
		Пренатальний і перинатальний розвиток дитини		
		Вплив медіапростору на розвиток дитини		
ВК 4	ВД.04	Науковий семінар «Альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку»	4	залік
		Науковий семінар «Формування готовності до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку»		
		Науковий семінар «Підготовка до проєктування дизайну дошкільного освітнього закладу»		
Усього:			18	
Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів				
ВК	ВД.05	Вибір освітніх компонентів з каталогу курсів на відповідну кількість кредитів	18	заліки
Загальний обсяг вибірових компонентів:			18	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	

* з наведеного переліку аспірант самостійно обирає одну дисципліну з кожної запропонованої трійки дисциплін.

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

1 рік навчання		2 рік навчання		3 рік навчання		4 рік навчання	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
10 кредитів	12 кредитів	12 кредитів	12 кредитів	8 кредитів	6 кредитів	Підготовка до атестації	
Філософія і методологія наукової діяльності 4 кредити	Стратегії наукових досліджень 6 кредитів	Педагогіка і психологія вищої школи 4 кредити	Науково-викладацька практика 6 кредитів	ВД.02 4 кредити	Дослідницька практика 6 кредитів	Виконання індивідуального плану наукової роботи	
Наукова комунікація 2 кредити 2 кредити 4 кредити			ВД.03 6 кредитів	ВД.04 4 кредити			
Розвиток наукової галузі 4 кредити	Науково-дослідна інфраструктура в галузі 4 кредити	ВД.01 4 кредити					

Наукова складова освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності А2 Дошкільна освіта, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на здобуття ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми з дошкільної освіти або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у розвиток спеціальності та оприлюднені не менше ніж у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Дисертація перевіряється на плагіат. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації та/або фабрикації. Дисертація та анотація до неї оприлюднюються на сайті Університету, інституційному репозиторії. Дисертація повинна мати обсяг основного тексту 6,5 – 9 авторських аркушів.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

**IV. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-наукової програми**

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8
ЗК 1		+	+					+
ЗК 2		+				+		+
ЗК 3	+							+
ЗК 4	+						+	
СК 1		+			+			+
СК 2		+			+			+
СК 3					+		+	
СК 4				+				+
СК 5				+			+	
СК 6						+	+	
СК 7			+					+

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки результатів навчання та освітніх компонентів	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8
ПРН 1	+							+
ПРН 2		+						+
ПРН 3		+						+
ПРН 4	+			+			+	
ПРН 5					+			+
ПРН 6					+	+		+
ПРН 7					+		+	
ПРН 8						+	+	
ПРН 9				+			+	
ПРН 10			+				+	+
ПРН 11				+			+	

ДОДАТОК 1 – Вибіркова частина освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта» забезпечує реалізацію аспірантами права на вільний вибір освітніх компонентів, передбаченого п. 15 частини 1 ст. 62 Закону України «Про вищу освіту», п. 21 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (у редакції Постанови Кабінету міністрів України від 19.05.2023 р. № 502).

Для формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантам пропонується перелік вибірових компонентів, які створюють умови для набуття знань і компетентностей у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертації.

1. Вибіркова дисципліна «Технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини» / «Становлення особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах» / «Гендерна соціалізація дитини дошкільного віку»

Метою вивчення дисципліни «Технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» професійних компетенцій, вивчення психолого-педагогічних аспектів проблеми розвитку дитини дошкільного віку, технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини у закладах дошкільної освіти. У процесі вивчення дисципліни докторанти сформулюють базовий понятійний апарат необхідний для вивчення теоретичних основ психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини в закладі дошкільної освіти; ознайомляться з психолого-педагогічною сутністю розвитку дитини дошкільного віку на різних етапах дошкільного дитинства, зі специфікою навчання і виховання дітей у сім'ї та освітніх закладах; сформулюють готовність до роботи з дітьми.

Метою вивчення дисципліни «Становлення особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах» є формування у аспірантів розуміння особливостей впливу сучасного соціуму на становлення особистості дитини дошкільного віку, вміння застосовувати технології розвитку дитини у закладах дошкільної освіти. У процесі вивчення дисципліни будуть сформовані системні знання теоретичних засад та вміння вирішувати морально-етичні і освітні завдання розвитку особистості дитини дошкільного віку, використання методів педагогічного впливу на дітей ХХІ століття з врахуванням особливостей їх взаємодії із сучасним соціумом.

Метою вивчення дисципліни «Гендерна соціалізація дитини дошкільного віку» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» системних знань про вплив середовища (родинного і закладу дошкільної освіти) на прийняття і засвоєння дитиною гендерної ролі, прийнятих моделей чоловічого і жіночого поведіння, відносин, норм, цінностей і стереотипів; вмінь організовувати й здійснювати педагогічний

супровід гендерної соціалізації дитини з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей її розвитку. У процесі вивчення дисципліни в аспірантів будуть сформовані вміння критичного аналізу існуючих теорій соціалізації особистості, толерантного ставлення до нетипових проявів гендерної ідентифікації в соціумі.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини» / «Становлення особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах» / «Гендерна соціалізація дитини дошкільного віку»)

	ВК1
СК 3	+
СК 4	+
СК 6	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними вибічковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Технології психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини» / «Становлення особистості дитини дошкільного віку в сучасних умовах» / «Гендерна соціалізація дитини дошкільного віку»)

	ВК1
ПРН 5	+
ПРН 7	+
ПРН 8	+

2. Вибіркова дисципліна «Інновації у галузі дошкільної освіти» / «Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку» / «Дослідницько-експериментальна робота в дошкільних закладах освіти»

Метою вивчення дисципліни «Інновації у галузі дошкільної освіти» є формування у майбутніх науковців ґрунтовних знань інноваційних тенденцій розвитку сучасної педагогічної думки, вітчизняних та зарубіжних технологій і нововведень в сучасній дошкільній освіті. Змістом дисципліни передбачено вивчення аспірантами особливостей сучасних тенденцій розвитку педагогічних новацій в галузі дошкільної освіти, що забезпечуватиме формування широти знань сучасних новацій та сприятиме якісній реалізації систематичного, функціонального і прагматичного підходів при здійсненні експериментальних досліджень, спрямованих на перевірку валідності розробленої у дослідженні педагогічної технології.

Метою вивчення дисципліни «Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» знань про альтернативні форми забезпечення дітей дошкільною освітою в Україні, особливості організації роботи та освітньої діяльності в них, специфіку створення психолого-педагогічних умов виховання дітей відповідно до їхніх індивідуальних особливостей та потреб; умінь надавати діагностичну, методичну та консультативну допомогу педагогам і батькам вихованців з питань побудови особистісно-зорієнтованої траєкторії та програми розвитку дитини. У процесі вивчення дисципліни аспіранти ознайомляться із закладами альтернативної освіти та програмами розвитку, виховання й навчання; усвідомлять сутність першої («надання більших знань») й другої («підхід більшої свободи») освітньої системи; навчатися надавати допомогу дітям, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, реалізовувати принципи професійної взаємодії (спільна робота з психологами, педагогами, дефектологами, лікарями).

Метою вивчення дисципліни «Дослідницько-експериментальна робота в дошкільних закладах освіти» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» професійних компетенцій з організації дослідно-експериментальної діяльності в дошкільному закладі освіти задля підвищення якості освітнього процесу. У процесі вивчення дисципліни аспіранти ознайомляться з роботою закладів дошкільної освіти у яких здійснюються наукові педагогічні дослідження, опанують вмінням визначати, вивчати, аналізувати, організовувати дослідно-експериментальну роботу в умовах закладу дошкільної освіти і презентувати її результати; адаптувати до умов вітчизняних закладів дошкільної освіти і впроваджувати доцільний інноваційний зарубіжний досвід навчання і виховання дітей.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Інновації у галузі дошкільної освіти» / «Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку» / «Дослідницько-експериментальна робота в дошкільних закладах освіти»)

	BK2
СК 1	+
СК 3	+
СК 6	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними вибічковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Інновації у галузі дошкільної освіти» / «Альтернативні заклади розвитку дітей дошкільного віку» / «Дослідницько-експериментальна робота в дошкільних закладах освіти»)

	BK2
ПРН 3	+
ПРН 8	+
ПРН 9	+

3. Вибіркова дисципліна «Дитина і родина в сучасному стратифікованому суспільстві» / «Пренатальний і перинатальний розвиток дитини» / «Вплив медіапростору на розвиток дитини»

Метою вивчення дисципліни «Дитина і родина в сучасному стратифікованому суспільстві» є формування професійної компетентності майбутніх докторів філософії в галузі дошкільної освіти щодо врахування призначення, структури, змісту діяльності та особливостей здійснення психолого-педагогічного дослідження в закладах дошкільної освіти сучасного стратифікованого соціуму. У процесі вивчення дисципліни аспіранти дізнаються про страти сучасного суспільства, їх цінності, спрямованість родинного й суспільного виховання; навчаться критично оцінювати сучасні технології дошкільної освіти та доцільність їх використання в закладах дошкільної освіти різного типу; сформулюють вміння творчо застосовувати знання з педагогіки, психології, фахових методик в роботі з дітьми дошкільного віку з різних стратів соціуму та їх родинами.

Метою вивчення дисципліни «Пренатальний і перинатальний розвиток дитини» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» професійних компетенцій на основі вивчення психолого-педагогічних аспектів проблеми пренатального й перинатального розвитку дитини. У процесі вивчення дисципліни аспіранти усвідомлять відмінності між поняттями

«пренатальний» (розвиток дитини до народження) та «перинатальний» (розвиток на основі встановлення та функціонування системи «мати – дитина»); набудуть знань про умови збереження і зміцнення здоров'я матері та дитини, методи забезпечення психологічного комфорту та емоційної підтримки жінки в періоди вагітності і вигодовування дитини; з'ясують роль творчості та оптимістичного світосприйняття у функціонуванні системи «мати-дитина»; оволодіють уміннями педагогічного супроводу вагітної жінки й матері новонародженої дитини.

Метою вивчення дисципліни «Вплив медіапростору на розвиток дитини» є формування професійної компетентності майбутніх докторів філософії в галузі дошкільної освіти щодо використання медіасередовища у соціалізації дітей дошкільного віку. У процесі вивчення дисципліни аспіранти дізнаються про: феноменологію і соціалізаційні ресурси медіа середовища; соціально-психологічні ресурси і ризики медіасередовища; результати емпіричних досліджень стосовно знаходження дитини в медіасередовищі (вплив медіа на здоров'я, самопочуття, когнітивний розвиток і поведінки дітей); сформулюють компетентність стосовно механізмів і ризиків медіасоціалізації дітей.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіркового компонента освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Дитина і родина в сучасному стратифікованому суспільстві» / «Пренатальний і перинатальний розвиток дитини» / «Вплив медіапростору на розвиток дитини»)

	ВКЗ
СК 1	+
СК 2	+
СК 3	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними вибічковими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна «Дитина і родина в сучасному стратифікованому суспільстві» / «Пренатальний і перинатальний розвиток дитини» / «Вплив медіапростору на розвиток дитини»)

	ВКЗ
ПРН 4	+
ПРН 6	+
ПРН 10	+

4. Вибіркова дисципліна – Науковий семінар «Альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Формування готовності до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Підготовка до проєктування дизайну дошкільного освітнього закладу»

Метою вивчення Наукового семінару «Альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку» є формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» знань про альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку в Україні та закордоном, особливості організації роботи та освітньої діяльності в них. Під час вивчення дисципліни аспіранти знайомляться з можливостями безперервного професійного розвитку вихователів шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти в Україні та закордоном. Зокрема, оволодівають компетентностями щодо системи підготовки вихователів дітей дошкільного

віку в Україні (педагогічні коледжі, педагогічні інститути, педагогічні університети, педагогічні факультети університетів, інститути післядипломної педагогічної освіти), моделями здобуття неформальної та інформальної освіти. Здобувачі наукового ступеня вивчають зарубіжні альтернативні системи підготовки педагогів у галузі дошкільної освіти: моделі формальної та неформальної освіти європейських країн; програми формальної та неформальної освіти і неформального навчання; особливості видів навчальної діяльності (цілі, тривалість, сфера, місце, ресурси, контроль); форми здійснення неформальної освіти (навчальні програми, проєкти та курси). У майбутніх докторів філософії формуються вміння здійснювати порівняльний аналіз різних систем підготовки вихователів дітей дошкільного віку, виокремлювати аспекти, які є перспективними для української освіти.

Метою вивчення Наукового семінару «Формування готовності до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку» є формування готовності майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку. Під час вивчення дисципліни аспіранти вивчають теоретико-методологічні засади розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку, історію їх створення та сутність, особливості розробки, затвердження й впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти. В майбутніх докторів філософії сформується вміння здійснювати аналіз програмового забезпечення в галузі дошкільної освіти, розробляти й впроваджувати програми для дошкільників в освітню практику закладів дошкільної освіти.

Метою вивчення Наукового семінару «Підготовка до проєктування дизайну дошкільного освітнього закладу» є формування професійної компетентності майбутніх докторів філософії в галузі дошкільної освіти щодо володіння педагогічним інструментарієм проєктування дизайну закладу дошкільної освіти. У процесі вивчення дисципліни аспіранти дізнаються про: формування художньо-продуктивної й художньо-творчої компетентності майбутніх вихователів; дизайн як вид мистецької діяльності; роль дизайну закладу дошкільної освіти у формуванні особистості дитини; особливості дизайну інтер'єру та екстер'єру закладу дошкільної освіти; ознайомляться з світовим досвідом дизайну закладів дошкільної освіти (Японія, Італія, Канада, США, Німеччина, Швеція, Китай, Австралія); сформують уміння методично грамотно застосовувати сучасні засоби та педагогічні технології проєктування дизайну закладу дошкільного освіти.

Матриця відповідностей програмних компетентностей вибіровим компонентам освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна – Науковий семінар «Альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Формування готовності до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Підготовка до проєктування дизайну дошкільного освітнього закладу»)

	ВК4
СК 4	+
СК 5	+
СК 6	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними вибіровими компонентами освітньо-наукової програми (вибіркова дисципліна – Науковий семінар «Альтернативні системи підготовки вихователів дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Формування готовності до розробки освітніх програм для дітей дошкільного віку» / Науковий семінар «Підготовка до проєктування дизайну дошкільного освітнього закладу»)

	ВК4
ПРН 4	+
ПРН 10	+
ПРН 11	+

5. Вибір з каталогу курсів

Вибір дисциплін з каталогу курсів дає змогу здобувачу розширити та/або поглибити знання у вузькій науковій спеціалізації, релевантній науковому напрямку аспіранта, його науковим інтересам та темі дисертації, чи здобути додаткові знання та компетентності в межах інших спеціальностей, галузей знань.

